

PATRONAT HONOROWY
PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ BRONISŁAWA KOMOROWSKIEGO PREZYDENTA REPUBLIKI CZEŠKIEJ VÁCLAVA KLAUSA
PREZYDENTA REPUBLIKI FEDERALNEJ NIEMIEC CHRISTIANA WULFFA 01.12.2011 FILHARMONIA DOLNOŠŁĄSKA, JELENIA GÓRA

Konferencja jubileuszowa 20 lat

Euroregionu
Neisse
Nisa
Nysa

PROJEKT JEST DOFINANSOWANY ZE ŚRODKÓW EFRR
ZA POŚREDNICTWEM NYSY. „PRZEKRACZAMY GRANICE”

20 Euroregion Neisse-Nisa-Nysa obchodził w 2011 roku swoje dwudziestolecie. Jako pierwsza zinstytucjonalizowana forma współpracy transgranicznej w Europie Środkowej i Wschodniej stał się jedną z podstaw rozszerzenia Unii Europejskiej w 2004 roku.

Niewątpliwa rola euroregionów w pokonywaniu barier, między innymi poprzez niwelowanie stereotypów w obszarach przygranicznych niemal na całym kontynencie, podkreśla znaczenie inicjatywy z 1991 roku, która miała miejsce na trójstyku Czech, Niemiec i Polski. Dziś, z punktu widzenia budowania większej Wspólnoty, wprowadzenia Obszaru Schengen, realizacji dużej liczby dużych i małych inicjatyw sfer parlamentarnych, rządowych, samorządowych, pozarządowych i społecznych, które przyczyniły się do zasadniczej zmiany jakości życia w warunkach rozwoju zrównoważonego, można mówić o udanym eksperymencie pod nazwą Euroregion Neisse-Nisa-Nysa. Dziś również naszym mieszkańcom i politykom możemy powiedzieć, że idea podejmowana oddolnie, dzięki wspólnemu zaangażowaniu prezydentów trzech państw, rządów i wszystkich ludzi dobrej woli, którzy chcieli budować mosty, te graniczne i te metafizyczne międzyludzkie, odniosła sukces.

Martin Půta
*Prezydent
Euroregionu
Nisa*

Bernd Lange
*Prezydent
Euroregionu
Neisse*

Piotr Roman
*Prezydent SGP
Euroregionu
Nysa*

Konferencja jubileuszowa 20 lat

Dnia 1.12.2011 r. w Jeleniej Górze odbyła się konferencja jubileuszowa z okazji 20-lecia Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa.

Niemal 300 uczestników konferencji spotkało się w Filharmonii Dolnośląskiej w Jeleniej Górze. Patronat na konferencją jubileuszową objął Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Bronisław Komorowski, Prezydent Republiki Czeskiej Václav Klaus oraz Prezydent Republiki Federalnej Niemiec Christian Wulff.

Podczas uroczystego wydarzenia wręczono nagrody jubileuszowe, nagrody specjalne za wyjątkowy efektywny wkład w rozwój współpracy transgranicznej w ramach Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa, Nagrody Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa 2011 oraz Nagrody Innowacji. Burmistrzowie miast, gmin i przedstawiciele różnych instytucji w największym stopniu wyróżnili rezultaty osiągnięte w dziedzinie po-

prawy komunikacji transgranicznej, otwieranie przejść granicznych, remonty dróg oraz przystąpienie do Obszaru Schengen.

Nagrody Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa przyznano w pięciu kategoriach – Partnerstwo komunalne, Bezpieczeństwo i zdrowie, Edukacja, Turystyka i sport oraz Kultura. Pałeczkę na kolejną edycję tego międzynarodowego konkursu od polskiej strony odebrał Prezydent czeskiej części ERN Martin Půta.

SPIS TREŚCI

PODSUMOWANIE 20 LAT DZIAŁALNOŚCI EUROREGIONU

PIOTR ROMAN, PREZYDENT STOWARZYSZENIA POLSKICH GMIN EUROREGIONU NYSA 4

PREZENTACJA DZIAŁALNOŚCI I OSIĄGNIĘĆ 20 LAT EUROREGIONU NEISSE-NISA-NYSA

MARTIN PŮTA, PREZYDENT EUROREGIONU NISA 5 – 7

MEMORANDUM UCZESTNIKÓW KONFERENCJI 20-LECIA EUROREGIONU NEISSE-NISA-NYSA

BERND LANGE, PREZYDENT EUROREGION NEISSE E. V. 8 – 9

UHONOROWANIE ZAŁOŻYCIELI I DOTYCHCZASOWYCH PREZYDENTÓW/PRZEWODNICZĄCYCH

EUROREGIONU NEISSE-NISA-NYSA NAGRODAMI SPECJALNYMI NEISSE-NISA-NYSA 10

UROCZYSTE WRĘCZENIE WYRÓŻNIEŃ EUROREGIONU NEISSE-NISA-NYSA 11

UROCZYSTE WRĘCZENIE NAGRÓD EUROREGIONU NEISSE-NISA-NYSA 12 – 13

UROCZYSTE WRĘCZENIE NAGRÓD INNOWACJI EUROREGIONU NEISSE-NISA-NYSA 14

MIĘDZYNARODOWY EUROREGIONALNY KONCERT JUBILEUSZOWY 15

Podsumowanie 20 lat działalności Euroregionu

Piotr Roman,

Prezydent Stowarzyszenia Gmin Polskich Euroregionu Nysa

Kilkadziesiąt lat temu kilku polityków – wizjonerów wymyśliło i wprowadziło w życie projekt, który mimo wielu obaw, przeszkód i problemów sprawdził się, powodując bezprecedensowy okres spokoju, stabilizacji i rozwoju.

20 lat temu również ludzie z wizją, mając w zanadru doświadczenie kilkudziesięciu lat komunizmu zaproponowali realizację Euroregionu, pomysłu na rozwój i współżycie trzech narodów, ciężko doświadczonych najpierw wojną a później systemem realnego socjalizmu. Ci ludzie mieli wizję i odwagę. A wcale nie było łatwo. Abstrahuję od resentymentów, które dzieliły nasze narody. Po II wojnie te złe emocje były często rozgrywane przez komunistycznych polityków i służyły poszukiwaniu metod na osiągnięcie posłuszeństwa wobec prób totalnego zniewolenia i specyficznego grania na nastrojach.

Na początku lat 90. nie było łatwo formułować publicznie postulaty o konieczności współpracy transgranicznej na trójstyku też z innych powodów. Entuzjazm, towarzyszący obaleniu komunizmu, łączył się z wyzwoleniem spod wpływów Moskwy i podnoszeniem wartości suwerenności terytorialnej i politycznej. Współpraca transgraniczna przez niektórych polityków uznawana była za zagrożenie tej niedawno odzyskanej niepodległości. Tym bardziej powinniśmy doceniać tych, którzy zaczęli i odważyli się sformułować wizję, którą nie wszyscy akceptowali a wielu nie rozumiało.

Dzisiaj po 20 latach powinniśmy zastanowić się, co możemy zrobić dziś dla Euroregionu, rozumianego jako wspólnota prawie 2 milionów ludzi, którym dane jest żyć razem na trójstyku granic, który jak nigdy dotąd jest otwarty i daje zupełnie nowe możliwości kooperacji. Ale narażony jest na skutki europejskiego kryzysu.

Żyjemy w trzech krajach o odmiennym systemie prawnym, krajach zróżnicowanych gospodarczo i społecznie. W krajach z różną tradycją i kulturą. Zazwyczaj na naszych spotkaniach podkreślamy to, co nas łączy. Zauważamy, a nieraz odkrywamy, jak bardzo jesteśmy do siebie podobni. Warto jednak zastanowić się: jak z tego co nas różni, jak z tych obiektywnych kulturowych różnic uczynić naszą wyjątkowość i siłę. Jak trzy wielkie narody z ogromnymi tradycjami żyjące w tym obszarze, dzięki współpracy, wzajemnemu, codziennemu wysiłkowi tworzą nową wartość dodaną.

Euroregion Nisse-Nisa-Nysa tworzą wspólnoty samorządowe. Jest to inicjatywa oddolna – obywatelska, w którą dzisiaj są zaangażowane organizacje pozarządowe oraz instytucje. Konferencja założycielska odbyła się w niemieckim przygranicznym Zittau w dniach 23-25.05.1991 r., patronowali jej prezydenci Polski, Czech i Niemiec.

Nasz Euroregion jest historycznie pierwszą zinstytucjonalizowaną formą współpracy transgranicznej w Europie Środkowej i Wschodniej. Inicjatorzy Euroregionu Nysa czerpali z kolei z doświadczeń w Europie Zachodniej, zwłaszcza Euroregionu Maas-Rhein, z którym łączą nas wciąż wyjątkowo serdeczne kontakty. Euroregiony odegrały ogromną rolę w procesie integracji europejskiej w zakresie bezpośredniej współpracy społeczności przygranicznych i budowania ich wzajemnych relacji. Jesteśmy reprezentowani w Stowarzyszeniu Europejskich Regionów Granicznych. Wskazane jest zaprezentować założenia do pracy na następne lata, podsumować wyniki spotkań ekspertów w grupach roboczych Eurex. Ilość i stopień aktywności osób zaangażowanych w prace Eurexów stanowi o niezwykle obywatelskim charakterze naszej organizacji. Memorandum z okazji 20-lecia Euroregionu Nisse-Nisa-Nysa jest naszą syntetyczną odpowiedzią na wyzwania stojące przed Euroregionem.

Pozwólcie Państwo, że na koniec wyrażę jeszcze raz ogromny podziw i podziękowanie dla tych, którzy współuczestniczyli przed 20 laty i w ciągu tych 20 lat w tym społecznym, gospodarczym i politycznym eksperymencie, jakim jest Euroregion Nisse-Nisa-Nysa.

Prezentacja działalności i osiągnięć 20 lat Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa

Martin Půta,

Prezydent Euroregionu Nisa

Pragnę w tym miejscu podziękować wszystkim ludziom i osobom, które w mniejszym bądź większym stopniu współuczestniczyły w dotychczasowej dwudziestoletniej działalności Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa. Uwagę pragnę skierować w szczególności na wyróżnienie ponad trzystu ekspertów, którzy dobrowolnie w minionych 20 latach uczestniczyli w pracach tzw. euroregionalnych grup roboczych, które nazywamy EUREXami. Niemal dwadzieścia lat temu rozpoczęła się współpraca transgraniczna w formie nieformalnych spotkań ekspertów. Idea wspólnych grup roboczych składających się z polskich, czeskich i niemieckich ekspertów została przedstawiona już na konferencji założycielskiej Euroregionu w Zittau w 1991 roku.

Podczas minionych 20 lat te dobrowolne, czasami bardziej a czasami mniej formalne ugrupowania ekspertów, stały się punktem ciężkości euroregionalnej współpracy transgranicznej. EUREX został tym samym miejscem wymiany doświadczeń, informacji, koordynacji wspólnych przedsięwzięć oraz inicjatorem trójstronnych projektów.

Pomyślność realizacji poszczególnych celów i zadań zależna jest każdorazowo od charakteru konkretnego przedsięwzięcia, możliwości finansowych oraz zaangażowania i podejścia poszczególnych członków pracujących społecznie. Działalność tych międzynarodowych grup roboczych stała się odzwierciedleniem współpracy transgranicznej w Euroregionie oraz swego rodzaju barometrem jego jakości.

Tę społeczną pracę wielu osób należy docenić tym bardziej, że to skomplikowana praca w środowisku wielojęzycznym, w środowisku różnych kultur narodowych i zwyczajów, z odmiennymi instytucja-

mi. Słusznie więc w tym miejscu należą się szczerze podziękowania wszystkim ekspertom za ich starania, pełną poświęcenia i doskonałą pracę, którą wykonali dla Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa.

NAJWAŻNIEJSZE OSIĄGNIĘCIA MINIONYCH 20 LAT:

Komunikacja

Dla rozwoju obszaru Euroregionu kluczowa jest funkcjonująca i wzajemnie połączona sieć transportowa.

- » otwarcie ponad 50 przejść granicznych, w porównaniu z pierwotnymi 9 na początku lat dziewięćdziesiątych
- » wzmocnienie ruchu na szlakach i drogach historycznych, przykładem trasa Hrádek – Porajów – Zittau
- » poprawa zaniedbanego stanu sieci drogowej na pograniczu
- » wznowienie ruchu kolejowego na trasie Szklarska Poręba – Harrachov
- » wprowadzenie transgranicznego biletu EURO-NEISSE-Ticket

Gospodarka

Naszą podstawową filozofią jest poszukiwanie wspólnych interesów i korzyści gospodarczych.

- » współpraca izb gospodarczych na styku trzech państw
- » przyznawanie tzw. Nagród Innowacji – nagród za najlepszą innowację i najlepszą współpracę transgraniczną
- » wydawanie wspólnych publikacji i czasopism o charakterze ekonomicznym

Ratownictwo medyczne

Po wszystkich trzech stronach granicy euroregionu świadczenie dobrej opieki zdrowotnej należy do podstawowych wartości społecznych.

- » nabycie sprzętu dla ratowników medycznych na pograniczu (ambulansów itp.)
- » wspólne ćwiczenia, wymienne staże dla ratowników medycznych, kursy językowe
- » organizacja konferencji specjalistycznych

Ochrona przed katastrofami – Zarządzanie kryzysowe

Dla powodzi żadne granice nie istnieją, jednak w walce lub ochronie przez zagrożeniami granica stanowi czasami dużą przeszkodę.

- » nabycie sprzętu dla ratowników na pograniczu (samochodów strażackich, samochodów dla policji itp.)
- » wspólne ćwiczenia w zakresie usuwania skutków wycieków ropy na rzekach Nysa i Mandawa
- » organizacja konferencji specjalistycznych, Forum Bezpieczeństwa FORBES
- » współpraca podczas powodzi w rejonie styku trzech państw w latach 1997, 2002 i 2010
- » wspólne działania na rzecz ograniczania przestępczości na pograniczu
- » opracowywanie propozycji dla rozwiązań legislacyjnych na rzecz ułatwienia ponadgranicznej współpracy straży pożarnej, ratowników i policji

Lasy

Lasy stanowią ważną część życia mieszkańców euroregionu. W przeszłości miało niestety miejsce znaczne zanieczyszczenie powietrza, które spowodowało uszkodzenie górskich drzewostanów.

- » powiązanie działań na rzecz odnowy ekosystemów leśnych
- » wzajemna wymiana informacji nt. stanu lasów
- » współpraca w ramach rewitalizacji drzewostanu leśnego
- » współpraca w ramach monitorowania szkód w lasach wyrządzanych przez zwierzę

Woda – Czysta Nysa

Nysa Łużycka należała przed powstaniem euroregionu do najbardziej zanieczyszczonych rzek w Europie Środkowej.

- » przebudowa i rozbudowa sieci kanalizacyjnych w miastach i gminach na pograniczu
- » budowa i rozbudowa sieci oczyszczalni ścieków
- » współpraca transgraniczna ekspertów w zakresie jakości wody
- » podejmowanie działań na rzecz udrożnienia rzek dla ryb
- » rewitalizacja brzegów rzek oraz likwidacja roślin inwazyjnych
- » planowanie skutecznych rozwiązań i ochrony przeciwpowodziowej

Powietrze

Trójstyk był na początku lat dziewięćdziesiątych określany mianem Czarnego Trójkąta Europy.

- » modernizacja elektrowni oraz wycofanie przestarzałych technologii do produkcji energii elektrycznej
- » gazyfikacja przygranicznych miast i gmin
- » opracowanie koncepcji ekologiczno-energetycznej dla Trójstyku

Turystyka

Turystyka stanowi w euroregionie ważny element rozwoju regionalnego.

- » ożywienie historycznych szlaków turystycznych – np. Nowy Szlak Grzbietowy [Nová Hřebenovka]
- » wydawanie materiałów promocyjnych o tematyce turystycznej
- » organizacja wystaw i targów turystycznych, pn. Konventa, Tourtec i Euroregion Tour
- » projekt Via Sacra – święte szlaki łączące szesnaście zabytków Górnych Łużyc, Dolnego Śląska i północnych Czech

Szkolnictwo i Edukacja

Zaletą Euroregionu Nysa jest obecność kilku uczelni wyższych. Stwarzają one solidny szeroki wachlarz możliwości kształcenia, będąc ważnym partnerem Euroregionu i biznesu.

- » założenie Uniwersytetu Nysa – akademickiej sieci tworzonej przez trzy współpracujące uniwersytety
- » założenie Akademickiego Centrum Koordynacyjnego (ACC) – koordynacja działalności dydaktycznej, naukowej i badawczej pracowników uczelni wyższych w euroregionie
- » organizacja wspólnych sympozjów, konferencji naukowych, wymiany studentów i pracowników
- » projekty agencji PONTES mające na celu przykładowo pokonywanie barier kulturowych i językowych w edukacji lub odmiennych warunkach funkcjonowania rynków pracy
- » stworzenie certyfikatu KOMPETENT
- » projekty dotyczące współpracy szkół średnich i podstawowych oraz przedszkoli w euroregionie
- » stworzenie portalu szkolnego euroregionu w celu ułatwienia poszukiwania kontaktów i partnerów

Zabytki

Zabytki w euroregionie stanowią tożsamość kulturową naszego wspólnego regionu.

- » Kraina Domów Przystępowych – wspólne ratowanie i troska o drewnianą architekturę ludową
- » odnowa i rekonstrukcja drobnych zabytków, takich jak kapliczki, kościoły, cmentarze i fontanny, będących elementami dziedzictwa kulturowego
- » odbudowa obiektów zabytkowych na pograniczu, np. Międzynarodowe Centrum Spotkań w St. Marienthal (Niemcy), Centrum Odnowy Duchowej w Hejnicach (Czechy) oraz Zamek Czarne (Polska)
- » wydawanie wspólnych publikacji i folderów nt. dziedzictwa kulturowego

Kultura

Wiedza o wspólnym euroregionie, uwarunkowaniach kulturowych i historycznych stanowi przesłankę aktywnego udziału mieszkańców we współpracy transgranicznej.

- » współpraca transgraniczna w formie różnego rodzaju wystaw, festiwali, występów zespołów i grup
- » założenie międzynarodowej orkiestry młodzieżowej EUROPERA

Historia

Rozwój historyczny odegrał w naszym euroregionie przede wszystkim rolę czynnika łączącego, a nie rozdzielającego.

- » organizacja wielu wspólnych sympozjów historycznych poświęconych rozwojowi historycznemu naszego obszaru
- » wydawanie specjalistycznych publikacji historycznych

Turystyka rowerowa

Rozwój turystyki rowerowej na terenie Euroregionu Nysa jest bezpośrednio związany z koniecznością współpracy transgranicznej.

- » oznakowanie transgranicznych ścieżek rowerowych
- » realizacja projektu szlaku rowerowego Odra – Nysa, prowadzącego przez cały obszar euroregionu (591 km)
- » budowa sieci leśnych ścieżek rowerowych – np. singletrack w polsko-czeskich Górach Izerskich (60 km)

Zdrowie publiczne

Przez wiele lat granice istniejące pomiędzy państwami Euroregionu spowodowały odmienność ustaw i przepisów obowiązujących w służbie zdrowia i opiece społecznej, systemach podatkowych i ubezpieczeniowych. Różnego rodzaju różnice i bariery prawne stały u podnóża wielu praktycznych problemów.

- » spotkania specjalistów medycznych i sanitarno-epidemiologicznych z Czech, Polski i Niemiec
- » opracowanie studium pn. „Stan zdrowia mieszkańców ERN w związku z zanieczyszczeniem środowiska naturalnego”
- » monitoring, regularna wymiana danych i informacji nt. zachorowań

Statystyka

Współpraca w zakresie transgranicznego przekazywania danych statystycznych stanowi podstawę wspólnej współpracy gospodarczej i kulturalnej.

- » stworzenie systemu opracowywania i gromadzenia porównywalnych danych statystycznych z wszystkich trzech części euroregionu
- » wydanie wielu publikacji statystycznych, kartogramów i roczników

Biblioteki

Wiedza stanowi jedną z podstawowych przesłanek rozwoju społeczeństwa informacyjnego w euroregionie.

- » wymiana doświadczeń, materiałów informacyjnych i bibliotecznych
- » organizacja konferencji, warsztatów i wystaw

Równe szanse

Równe szanse to jeden z atrybutów sprawiedliwego społeczeństwa, ważny element zespołu jej wartości oraz jeden z tradycyjnych celów polityki.

- » organizacja wspólnych konferencji specjalistycznych i spotkań
- » szczególna uwaga jest w euroregionie poświęcana projektom uwzględniającym aspekt równych szans

Memorandum uczestników konferencji 20-lecia Euroregionu Neisse- Nisa-Nysa

Bernd Lange, Prezydent EUROREGIONU NEISSE e. V.

My, zgromadzeni w dniu 1 grudnia 2011 r. w Jeleniej Górze przedstawiciele czeskich, niemieckich i polskich samorządów terytorialnych oraz innych podmiotów życia publicznego i różnych środowisk, w przekonaniu, iż powołana do życia w dniu 21 grudnia 1991 r. w Żytawie pierwsza na obszarze Europy środkowo-wschodniej wspólnota transgraniczna – Euroregion Neisse-Nisa-Nysa okazała się naszym wielkim, wspólnym sukcesem, proponujemy, co następuje:

1. Przekazać słowa uznania wszystkim, którzy wtedy, w przełomowym dla Europy okresie dziejowych przemian, wykazali odwagę, wolę oraz determinację, podejmując i konsekwentnie wcielając w życie tę unikatową inicjatywę.
2. Szczególne wyrazy wdzięczności skierować do jej politycznych patronów, w osobach ówczesnych prezydentów naszych trzech krajów, Panów Václava Havla, Richarda von Weizsäckera oraz Lecha Wałęsy.

Równocześnie potwierdzamy naszą zdecydowaną wolę kontynuowania współpracy, czyniąc wszystko co w naszej mocy, by jej rezultaty coraz lepiej służyły mieszkańcom Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa.

20 lat współpracy oznacza dla nas bogaty zasób cennych doświadczeń. Gromadziliśmy je, na różnych poziomach naszych kontaktów, tak oficjalnych jak i roboczych, w wielu różnych dziedzinach i obszarach problemowych.

Dorobek minionego 20-lecia, który dziś oceniamy zdecydowanie pozytywnie, obejmuje jednak nie tylko sukcesy, dające poczucie satysfakcji, ale także mniejsze czy większe porażki i rozczarowania.

Taka jest cecha pionierskich inicjatyw, które z natury rzeczy mają charakter „laboratoryjny”.

W tym kontekście należy podkreślić, że dwa dziesięciolecia które są za nami, przyniosły w jednoczącej się Europie i w każdym z naszych trzech krajów z osobna, przyspieszone procesy przemian. Euroregion Neisse-Nisa-Nysa ma niezaprzeczalny udział w tym, że na obszarach, na których powstał, są to zmiany zdecydowanie korzystne.

Wystarczy przypomnieć, że kluczowym powodem podjęcia transgranicznych kontaktów, był katastrofalny stan ekologicznej degradacji tu, na peryferyjnych obszarach byłych komunistycznych państw – NRD, CSRS i PRL. Dziś epitet „Czarny Trójkąt”, jakim wtedy określano te ziemie, uległ praktycznie zapomnieniu.

Euroregion stał się czynnikiem wspomagającym przygotowanie społeczności tu żyjących do radykalnych zmian, jakie przyniosły najpierw przyjęcie Czech i Polski do Unii Europejskiej a potem do wejścia w życie traktatu z Schengen. Było to ważne także dla innych rejonów przygranicznych w naszych krajach, w których

pionierskie doświadczenia naszego Euroregionu były inspiracją i źródłem wiedzy przydatnej przy tworzeniu kolejnych wspólnot euroregionalnych.

Dokonując dziś przeglądu 20-letnich doświadczeń Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa mamy pełne podstawy stwierdzić, że:

- 1.** Potwierdzone zostały w praktyce kluczowe założenia, jakie legły u podstaw inicjatywy jego utworzenia.
- 2.** W żadnej mierze nie potwierdziły się towarzyszące początkowo tej inicjatywie obawy, iż euroregion może być źródłem zagrożenia dla żywotnych interesów, czy wręcz dla racji stanu któregoś z krajów.
- 3.** Wręcz przeciwnie, coraz więcej przesłanek potwierdza, iż koordynując wysiłki i łącząc w różnych dziedzinach nasze potencjały, jesteśmy w stanie skuteczniej pokonywać wspólne problemy a także lepiej niż działając osobno, wykorzystywać wspólne atuty i szanse rozwojowe.
- 4.** Strategiczne cele i główne kierunki współpracy określone w memorandum z konferencji „Dreiländereck” odbytej w dniach 23-25 maja 1991 r. w Żytawie były realizowane konsekwentnie i przeważnie z dobrymi efektami, co m.in. potwierdzają raporty naszych trójstronnych grup roboczych.

Pragnąc jak najlepiej na kolejne dziesięciolecia ukierunkować aktywność Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa, za główne wytyczne uznajemy, co następuje:

- 1.** Organy statutowe i grupy eksperckie Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa powinny być do końca 2012 zreformowane, po gruntownej, wewnętrznej debacie na temat nowej wizji oraz kierunków rozwoju. Uwzględnić przy tym należy rozliczne walory tego wielokulturowego obszaru jak również generalny postulat urzeczywistnienia tej wizji w okresie lat 2014-2020.
- 2.** Równocześnie powinny być kontynuowane i najpóźniej do końca roku 2013 zakończone prace nad strategią rozwoju Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa wraz ze szczegółowymi programami działalności i kluczowymi zadaniami w obszarach tematycznych i problemowych poszczególnych grup roboczych. Podstawę dalszych prac w tym zakresie powinny stanowić propozycje przedstawione już przez stronę czeską.
- 3.** Dla skutecznej współpracy w okresie lat 2014-2020, należy rozważyć możliwość powołania do życia wspólnego, transgranicznego podmiotu prawnego.

Memorandum niniejsze zostało opracowane w trzech równoprawnych wersjach językowych i każda z wersji, dla każdej ze stron została w imieniu uczestników konferencji podpisana przez ich następujących przedstawicieli:

Bernd Lange, Prezydent EUROREGIONU NEISSE e. V.
Martin Půta, Prezydent EUROREGIONU NISA
Piotr Roman, Prezydent Stowarzyszenia Gmin Polskich EUROREGIONU NYSA

Uhonorowanie założycieli i dotychczasowych prezydentów/ przewodniczących Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa nagrodami specjalnymi Neisse-Nisa-Nysa

Dyplom uznania z okazji 20-lecia Euroregionu
Neisse-Nisa-Nysa w dniu 1 grudnia 2011 roku otrzymali:

- » pan Heinz Eggert
- » pan Hartmut Biele
- » pan Dieter Liebig
- » pan Erich Schulze
- » pan Günter Vallentin
- » pan Jiří Drda
- » pan Milan Faltus
- » pan Petr Skokan
- » pan Jerzy Nalichowski
- » pan Franciszek Zaborowski
- » pan Marcin Zawita
- » pan Michał Turkiewicz

Uroczyste wręczenie nagród Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa

Nagrodę za szczególny efektywny wkład w rozwój współpracy transgranicznej w ramach Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa dnia 1 grudnia 2011 roku otrzymali:

za pracę w dziedzinie statystyki

- » pan Sławomir Banaszak
- » pani Birgit Scheibe
- » pani Regine Fiedler
- » pan Ladislav Knap

za pracę w dziedzinie zdrowie publiczne

- » pan Dr. Bernhard Wachtarz

za pracę w dziedzinie komunikacji

- » pani Ing. Stanislava Jakešová

za pracę w dziedzinie planowania przestrzennego

- » pan Dr. Peter Heinrich

za pracę w dziedzinie historii

- » pan Doc. PhDr. Rudolf Anděl, CSc.

za pracę w dziedzinie troski o zabytki

- » pan Jacek Jakubiec

Uroczyste wręczenie Nagród Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa za 2011 rok

ZA NAJLEPSZĄ WSPÓŁPRACĘ SAMORZĄDÓW

Miasto Jablonec nad Nisou (CZ)

Miasto Jelenia Góra (PL)

Miasto Bautzen (DE)

Partnerstwo rozwija się od maja 1993 roku. W ramach wieloletniej współpracy spotykają się nie tylko przedstawiciele i oficjalne delegacje tych miast lub powiatu, ale w szczególności ich mieszkańcy. Współpracują organizacje non-profit oraz jednostki budżetowe (seniorzy, sportowcy, szkoły), podmioty gospodarcze. Ponadto, mieszkańcy odwiedzają miasta w charakterze turystów.

Przykłady wspólnych projektów:

- » Tygodnie seniorów
- » Niemiecko-czeskie dni dla seniorów
- » Olimpiada młodzieży miast partnerskich
- » Targi turystyczne

ZA NAJLEPSZĄ DZIAŁALNOŚĆ W SFERZE BEZPIECZEŃSTWA / ZDROWIA PUBLICZNEGO

Pogotowie Ratunkowe Kraju Libereckiego (CZ)

Szpital Wielospecjalistyczny – Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Zgorzelcu (PL)

Pogotowie Ratunkowe w Jeleniej Górze –
Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej (PL)

Nagrodzone jednostki osiągnęły na przestrzeni ostatnich lat wyjątkowy sukces w organizacji współpracy transgranicznej jednostek ratownictwa medycznego w Euroregionie Nysa.

Podstawowym celem współpracy było stworzenie sieci kooperacji służb ratownictwa medycznego w polskiej i czeskiej części Euroregionu Nysa. W wyniku tego istotnej poprawie uległa współpraca polskich i czeskich ratowników medycznych, co przyczyni się do poprawy dostępności i jakości opieki zdrowotnej, która stanowi podstawowy wskaźnik jakości życia.

Ze środków unijnych zakupiono łącznie cztery w pełni wyposażone ambulanse przeznaczone między innymi do transgranicznych działań ratunkowych, zorganizowano dwie wspólne konferencje specjalistyczne, w kwietniu 2010 roku w Piechowicach oraz w kwietniu 2011 roku w Hejnicach.

Wśród kolejnych przedsięwzięć należy wymienić wspólne ćwiczenia ratowników, staże wymienne, kursy językowe, spotkania robocze, stworzenie grupy roboczej, opracowanie dwustronnego polsko-czeskiego słownika dla ratowników medycznych, zapewnienie jednolitego oznakowania ratowników i karetek w ramach Euroregionu Nysa, powstanie 2 ośrodków koordynacji zarządzania przygranicznymi działaniami ratowniczymi oraz inne działania.

ZA WSPÓŁPRACĘ TRANSGRANICZNĄ W DZIEDZINIE EDUKACJI

Uniwersytet Techniczny w Libercu (CZ)

Szkoła Wyższa Zittau/Görlitz (DE)

Politechnika Wrocławska, Zamiejscowy Ośrodek
Dydaktyczny w Jeleniej Górze (PL)

Nagrodę przyznano za realizację idei wspólnego uniwersytetu – Uniwersytetu Nysa. Międzynarodowa sieć uniwersytecka „Uniwersytet Nysa”, w ramach którego językiem wykładowym jest język angielski, rozpoczęła swoją działalność w sierpniu 2001 roku. Do tej pory zakończono osiem cykli edukacyjnych a dyplomy przekazano 159 absolwentom studiów licencjackich „Zarządzanie informacją i komunikacją”, którzy są międzynarodowo uznawanymi specjalistami. Pierwszy rok studenci studiują w Libercu, drugi rok w Jeleniej Górze a trzeci w Görlitz. Zaletą jest przede wszystkim znajomość języków – oprócz języka angielskiego studenci uczą się także niemieckiego, czeskiego i polskiego. Kolejnymi zaletami absolwentów międzynarodowego uniwersytetu są kwalifikacje zawodowe (w zakresie komunikacji, ekonomii i komputerów) oraz praktyczna znajomość realiów wszystkich trzech krajów.

ZA DZIAŁALNOŚĆ NA RZECZ BUDOWANIA EUROREGIONALNEGO REGIONU URLOPOWEGO

Gmina Oybin (DE)

Związek Gmin Ziemi Novoborskiej (CZ)

Na terenie Gór Łużyckich i Żytawskich działa Związek Gmin Ziemi Novoborskiej [Svazek obcí Novoborska], którego gminy członkowskie współpracują z gminą Oybin przy realizacji czesko-niemieckich projektów transgranicznych.

Celem współpracy transgranicznej jest przede wszystkim rozwój turystyki. Podczas spotkań burmistrzów gmin omawiane są zagadnienia związane z bezpieczeństwem mieszkańców, polityki społecznej gmin oraz kultury.

Wspólny obszar należy do atrakcyjnych turystycznie regionów. Turystyka stanowi główny temat współpracy transgranicznej.

Przykłady wspólnych projektów:

- » Góry Łużyckie i Góry Żytawskie bez granic
- » Przeżyć szczyty

ZA DZIAŁALNOŚĆ W DZIEDZINIE WSPÓLNEGO OBSZARU KULTUROWEGO

Gmina Nebelschütz (DE)

Gmina Heřmanice k. Frýdlantu (CZ)

Współpraca transgraniczna obu partnerów rozpoczęła się w 2009 roku, gdy wspólnie zorganizowali oni transgraniczne sympozjum rzeźbiarskie. Obaj partnerzy wspólnie zorganizowali międzynarodowe warsztaty rzeźbiarskie w kopalni Milltitz w miejscowości Nebelschütz. Po hasłem „Spotkanie Liczyrzepy z Krabatem” na dwutygodniowym sympozjum spotkali się rzeźbiarze z Czech, Niemiec i Polski. Spotkanie uatrakcyjnił programem kulturalnym zespół z Heřmanic. Podczas sympozjum zwiedzający, wycieczki szkolne i inne grupy miały możliwość podziwiania artystów przy pracy. W ten sposób zrobiono ogromny krok ku osiągnięciu celu – przybliżeniu mieszkańcom sztuki.

Uroczyste wręczenie Nagród Innowacji Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa za 2011 rok

NAGRODA INNOWACJI 2011 w kategorii „**BEST INNOVATION**” przyznawana jest małym i średnim przedsiębiorstwom, które mają siedzibę lub zakład na terenie Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa.

NAGRODA INNOWACJI 2011 w kategorii „**BEST PARTNERSHIP**” przyznawana jest małym i średnim przedsiębiorstwom, które mają siedzibę lub zakład na terenie Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa i współpracują w zakresie produkcji lub świadczenia usług.

NAGRODA INNOWACJI 2011 w kategorii „**BEST STUDENTS INNOVATION**” przyznawana jest studentom uczelni wyższych Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa opracowującym dobre innowacje dla sfery gospodarki euroregionu.

Decyzję o przyznaniu nagrody podejmuje trójstronne międzynarodowe jury.

Kategoria **BEST INNOVATION 2011**

- 1.** miejsce: **NavSim Polska sp. z o.o. (Bolesławiec)**
za cyfrowy system informacyjny o pogodzie
- 2.** miejsce: **Nantes sp. z o.o. (Bolesławiec)**
- 3.** miejsce: **PURTEC Engineering GmbH (Königswartha)**

Kategoria **BEST PARTNERSHIP 2011**

- 1.** miejsce: **Stadtwerke Zittau GmbH i Biomethan Zittau GmbH**
za współpracę w ramach stworzenia bilateralnego cyklu gospodarczego do produkcji energii ze źródeł odnawialnych
- 2.** miejsce: **PPHU Edir Bolesławiec i Frottana Textil GmbH & Co. KG (Großschönau)**
- 3.** miejsce: **Bergquell-Brauerei Löbau GmbH i Pivovar Kocour Varnsdorf s.r.o.**

Kategoria **BEST STUDENTS INNOVATION 2011**

- 1.** miejsce: **Felix Modrok (Hochschule Zittau/Görlitz):**
za pracę nad optymalnym zaprojektowaniem parametrów procesowych do rozszerzenia produkcji i wdrażania nowych sposobów obróbki odlewów aluminiowych w firmie KSM Casting CZ a.s. w Hrádku nad Nisou
- 2.** miejsce: **Ondřej Kohl (Uniwersytet Techniczny w Libercu)**
- 3.** miejsce: **Aleksandra Kret (Politechnika Wrocławska)**

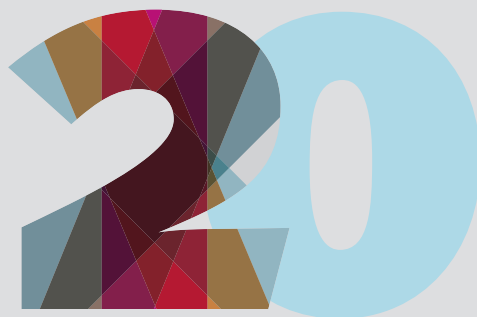
www.best-innovation.com

Międzynarodowy
euroregionalny
koncert
jubileuszowy

Filharmonia
Dolnośląska

Jelenia Góra

kontakt

Biuro Liberec

Euroregion Nisa regionální sdružení
Tř. 1. máje 858/26
46001 Liberec III
tel.: +420 485 340 991
tel.: +420 485 340 988
e-mail: j.zamecnik@ern.cz

Biuro Zittau

Euroregion Neisse e. V.
Portsmouther Weg 1
02763 Zittau
Telefon: +49 (0) 3583 57500
Telefax: +49 (0) 3583 512517
e-mail: watterott@euroregion-neisse.de

Biuro Jelenia Góra

Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu Nysa
ul. 1 Maja 57
58-500 Jelenia Góra
Telefon: +48 75 7676-470
Telefax: +48 75 7676-470
e-mail: biuro@euroregion-nysa.pl

www.neisse-nisa-nysa.org
www.egtc-neisse-nisa-nysa.eu

